

OPŁATY i FUNDUSZE

w ochronie środowiska

VERLAG
DASHÖFER

Świat profesjonalnej wiedzy

AKTUALNOŚCI • PORADY PRAWNE • TEMAT NUMERU • FINANSE • PYTANIA I ODPOWIEDZI

Nr 11 listopad 2011

Miesięczny serwis informacyjno-doradczy

www.dashofer.pl

Spis treści:

■ Aktualności

- Stawki opłat za korzystanie ze środowiska na 2012 rok 1
- Stawki opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz stawki kar za zniszczenie zieleni na 2012 rok 2
- Czy Polsce grożą kary za brak unijnych zobowiązań? 3

■ Porady prawne

- Kara za samowolne usunięcie drzew chorych, obumarłych i zagrażających bezpieczeństwu 4
- Opłata eksploatacyjna za wody podziemne, które są kopalinami 7

■ Temat numeru

- Fundusze europejskie w okresie programowania 2014-2020. Propozycje Komisji Europejskiej 9

■ Finanse

- Fundusze europejskie – nabór wniosków w działaniu 2.2 11
- Monetyzacja 300 mln uprawnień do emisji gazów cieplarnianych 12
- Procedura rozpatrywania wniosków o przekazanie środków na realizację zadań państwowych jednostek budżetowych od 2012 roku 13
- Energetyczne wykorzystanie zasobów geotermalnych – nabór wniosków 15

- Pytania i odpowiedzi 16

§ Aktualności

Stawki opłat za korzystanie ze środowiska na 2012 rok

Opublikowano Obwieszczenie Ministra Środowiska w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2012.

Zgodnie z art. 291 ust. 1 Ustawy – Prawo ochrony środowiska, z dniem 1 stycznia każdego roku, jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska podlegają podwyższeniu.

Tabela 1. Górne jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2012

Lp.	Przedmiot opłaty	Górna jednostkowa stawka opłaty	
1	Gazy lub pyły wprowadzane do powietrza	356,12	zł/kg
2	Substancje wprowadzane ze ściekami do wód lub do ziemi	228,32	zł/kg
3	Wody chłodnicze wprowadzane do wód lub do ziemi	26,08	zł/dam ³
4	Umieszczenie odpadów na składowisku	260,88	zł/Mg
5	Pobór wody podziemnej	3,87	zł/m ³
6	Pobór wody powierzchniowej śródlądowej	2,01	zł/m ³
7	Powierzchnia, z której odprowadzane są ścieki, o których mowa w art. 3 pkt 38 lit. c Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska	3,87	zł/m ²
8	Za każde rozpoczęte 100 kg przyrostu masy ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych w ciągu cyklu produkcyjnego w obiektach chowu lub hodowli tych ryb lub tych organizmów, o ile zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 3 pkt 38 lit. g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska	24,96	zł

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przekazuję w Państwa ręce listopadowy numer serwisu informacyjno-doradczy „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W aktualnościach informujemy m.in. o stawkach opłat za korzystanie ze środowiska na 2012 rok.

Przepisy dotyczące wycinania drzew są bardzo restrykcyjne i nawet drzewa

chore czy zagrażające bezpieczeństwu nie mogą być wycinane samowolnie, bez uzyskania odpowiedniego zezwolenia. O tym, jakie kary grożą za nieprzestrzeganie tych przepisów, przeczytaj Państwo w dziale Porady prawne.

Tematem numeru są fundusze europejskie w nowym okresie programowania 2014-2020 dla przyszłych inwestycji realizowanych na obszarze ochrony środowiska.

W dziale Finanse informujemy m.in. o nowych naborach wniosków na dofinansowanie.

Zachęcam do zapoznania się z pozostałymi artykułami. Wierzę, że informacje zawarte w tym numerze spełnią Państwa oczekiwania i okażą się pomocne w pracy.

Z wyrazami szacunku,
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Anna Podgórska

Anna Podgórska
Redaktor odpowiedzialny
e-mail: podgorska@dashofer.pl
tel. (22) 559 36 43

niu w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem.

Do 31 października każdego roku Minister Środowiska ogłasza wysokość stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok następny.

Jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska zostały podwyższone o 2,6% w stosunku do stawek opłat obowiązujących w 2011 roku.

Górne jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska w 2012 roku zostały określone w załączniku 1 do obwieszczenia.

Jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2012 zostały określone w załączniku 2 do obwieszczenia.

Obwieszczenie wchodzi w życie 1 stycznia 2012 roku. ■

Redakcja

Aktualności

Stawki opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz stawki kar za zniszczenie zieleni na 2012 rok

Ukazało się Obwieszczenie Ministra Środowiska w sprawie stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz stawek kar za zniszczenie zieleni na rok 2012.

Stawki te podlegają z dniem 1 stycznia każdego roku waloryzacji o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogó-

łem, przyjęty w ustawie budżetowej.

Zgodnie z art. 85 ust. 8 Ustawy o ochronie przyrody Minister Środowiska do 31 października każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia, wysokość tych stawek.

Stawka za usunięcie jednego metra kwadratowego powierzchni pokrytej

krzewami wynosi 236,60 zł. W przypadku zniszczenia jednego metra kwadratowego terenu zieleni, trzeba będzie ponieść karę w wysokości:

- 54,41 zł – dla trawników,
- 467,29 zł – dla kwietników.

Maksymalne stawki opłat za usuwanie drzew za jeden centymetr obwodu pnia mierzonego na wysokości 130 cm

Masz pytanie do naszych ekspertów?
Chcesz uzyskać więcej informacji na wybrany temat?
Napisz do Redakcji! e-mail: podgorska@dashofer.pl

NASI STALI EKSPERCI:

Paulina Grabowska, prawnik. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, aplikant radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Ukończyła Szkołę Prawa Amerykańskiego oraz Szkołę Prawa Brytyjskiego i Europejskiego przy Uniwersytecie Warszawskim. Absolwentka studiów podyplomowych „Zarządzanie i finanse w przedsiębiorstwie” w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Obecnie pracownik dużej kancelarii.

dr Michał Kuliński, adwokat. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński – Wydział Prawa i Administracji (1996-1998), Uniwersytet Warszawski – Wydział Prawa i Administracji (1998 – ukończony w 2001 r.), Centrum Prawa Amerykańskiego – Levin College of Law University of Florida przy WPIA UW, Studium Bezpieczeństwa Narodowego przy Instytucie Stosunków Międzynarodowych UW. Współpracownik firmy Prawniczej „Smoktunowicz&Falandysz”.

Krzysztof Choromański, współwłaściciel i Członek Zarządu Biura Konsultacyjnego KOBIKO Sp. z o.o. odpowiedzialny za zarządzanie projektami (ekonomiczne zagadnienia ochrony środowiska oraz przygotowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki komunalnej).

Anna Wojniak-Bieńko, uprawniony weryfikator rocznych raportów emisji gazów cieplarnianych w firmie TUV Rheinland Polska Sp. z o.o. w zakresie działalności energetycznej, hutnictwa żelaza i stali oraz przemysłu mineralnego, wieloletni pracownik sektora energetycznego, właścicielka firmy doradczej, odpowiedzialna za współpracę i doradztwo firmom w zakresie ochrony środowiska i energetyki.

Małgorzata Nowak, biotechnolog. Absolwentka Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Ukończyła kurs: Badania rynkowe, organizowany na Akademii Rolniczej w Poznaniu. Zajmuje się tematyką ochrony środowiska, zrównoważonym rozwojem, programami Unii Europejskiej, innowacjami i przedsiębiorczością w ochronie środowiska.

zostały przedstawione w tabeli nr 1. Natomiast stawki dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew są zawarte w tabeli nr 2.

Za usunięcie drzew rodzajów i gatunków innych niż określone w tabeli nr 3, stawki ustala się, jak dla drzew o podobnej wartości przyrodniczej.

Obwieszczenie wchodzi w życie 1 stycznia 2012 roku. ■

Tabela 1. Maksymalne stawki opłat za usuwanie drzew za jeden centymetr obwodu pnia mierzonego na wysokości 130 cm

Lp.	Wielkość obwodu pnia w cm	Stawki opłat za 1 cm w zł
1	do 25	319,40
2	od 26 do 50	485,03
3	od 51 do 100	757,13
4	od 101 do 200	1183,02
5	od 201 do 300	1774,52
6	od 301 do 500	2484,32
7	od 501 do 700	3194,12
8	powyżej 700	4140,55

Tabela 2. Stawki dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew

Lp.	Rodzaje, gatunki i odmiany drzew	Stawki w zł za 1 cm obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm
1	Topola, olsza, klon jesionolistny, wierzba, czeremcha amerykańska, grochodrzew	12,80
2	Kasztanowiec, morwa, jesion amerykański, czeremcha zwyczajna, świerk pospolity, sosna zwyczajna, daglezja, modrzew, brzoza brodawkowata, brzoza omszona	34,81
3	Dąb, buk, grab, lipa, choina, iglicznia, głóg – forma drzewiasta, jarząb, jesion wyniosły, klon z wyjątkiem klonu jesionolistnego, gatunki i odmiany ozdobne jabłoni, śliwy, wiśni i orzecha, leszczyna turecka, brzoza (pozostałe gatunki i odmiany), jodła pospolita, świerk (pozostałe gatunki i odmiany), sosna (pozostałe gatunki i odmiany), żywotnik (wszystkie gatunki), platan klonolistny, wiąz, cyprysik	84,67
4	Jodła (pozostałe gatunki i odmiany), tulipanowiec, magnolia, korkowiec, miłorząb, metasekwoja, cis, cypryśnik, bożodrzew	319,40

Redakcja

§ Aktualności

Czy Polsce grożą kary za brak unijnych zobowiązań?

Do 2015 roku Polska ma czas na wdrożenie dyrektyw i spełnienie unijnych norm w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Jeżeli się z tego nie wywiążemy, Unia może nałożyć kary w wysokości 4 mln 143 tys. euro dziennie. Dodatkowo Komisja Europejska wezwała Polskę do pełnego wdrożenia unijnych przepisów dotyczących gospodarki odpadami.

Aby spełnić unijne wymagania, wynikające z tzw. dyrektywy ściekowej oraz ramowej dyrektywy wodnej, należy unowocześnić oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacyjne. Wymaga to jednak wielomilionowych nakładów, tymczasem pieniądze z Programu Operacyjnego Infrastruk-

tura i Środowisko na lata 2007-2013 zostały już rozdysponowane.

Polska może nie zdążyć wypełnić zobowiązań traktatu akcesyjnego dotyczących poprawy jakości wody i modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych. Brakuje ok. 30 mld zł na niezbędne inwestycje.

✓ WAŻNE!

Ponadto zgodnie z unijnymi normami po 2013 roku nie będzie już możliwe składowanie osadów ściekowych. Natomiast wykorzystanie osadów do celów rolniczych jest ograniczone ze względu na obecność metali ciężkich, azotu i bakterii Salmonelli. W związku z tym konieczne jest opracowanie ogólnopolskiej strategii przeróbki osadów.

W 2010 r. w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych wybudowano 32 nowe oczyszczalnie ścieków komunalnych i ok. 9 tys. km sieci kanalizacyjnej oraz zmodernizowano 476 km sieci kanalizacyjnej. Koszt tych inwestycji to ponad 8 mld zł.

Braki w zakresie wdrożenia przepisów dotyczących gospodarki odpadami

Komisja Europejska stwierdziła istnienie kilku braków w zakresie transpozycji do polskiego prawa unijnych przepisów o gospodarce odpadami z przemysłu wydobywczego. Dodatkowo obawia się, że Polska nie dokonała prawidłowej transpo-

zycji unijnych przepisów o odpadach opakowaniowych.

W ciągu dwóch miesięcy Polska musi doprowadzić do stanu zgodności z unijnymi przepisami. W przeciwnym wypadku Komisja może prze-

kazać obie sprawy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Ministerstwo środowiska poinformowało, że dołoży wszelkich starań, aby Komisja Europejska umorzyła postępowania, gdyż większość prze-

pisów dyrektyw już obowiązuje, gotowe są także rządowe projekty dalszych zmian, które w pełni wprowadzają regulację UE. ■

Redakcja

Porady prawne

Kara za samowolne usunięcie drzew chorych, obumarłych i zagrażających bezpieczeństwu

Przepisy Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami) dotyczące wycinania drzew są bardzo restrykcyjne i nawet drzewa chore czy zagrażające bezpieczeństwu nie mogą być wycinane samowolnie, bez uzyskania odpowiedniego zezwolenia. Również orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego potwierdzają rygorystyczne zasady usuwania drzew.

Stosownie do dyspozycji zawartej w art. 83 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta na wniosek posiadacza nieruchomości.

Powyższy przepis ustanawia ogólną zasadę ochrony zadrzewień, o jakiej mowa w art. 2 ust. 1 pkt 9 Ustawy o ochronie przyrody. Wyjątki od tej zasady zostały przewidziane w ustępie 6 artykułu 83 ustawy. Artykuł 83 ust. 6 Ustawy o ochronie przyrody zawiera zamknięty katalog drzew lub krzewów, których usunięcie nie wymaga uprzedniego uzyskania zezwolenia.

Warto pamiętać, że według Naczelnego Sądu Administracyjnego:

„Poprzez usunięcie drzewa w rozumieniu przepisu art. 88 ust. 1 pkt 2 u.o.p. należy rozumieć takie działanie, wskutek którego drzewo przestaje fizycznie istnieć. Obojętne przy tym

jest, czy w momencie usunięcia drzewo było żywe czy obumarłe. Zatem nie chodzi tutaj tylko o przerwanie jego żywotności, ale również o jego fizyczne unicestwienie. Możliwym bowiem jest przerwanie żywotności drzewa bez jego fizycznego usunięcia”. [Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 października 2009 r., sygn. akt II OSK 1630/08].

Drzewa stanowiące zagrożenie

Należy zwrócić uwagę na brzmienie art. 83 ust. 4 pkt 6 ustawy, który stanowi o konieczności złożenia wniosku o wydanie zezwolenia. Wniosek ten powinien zawierać przyczynę i termin zamierzonego usunięcia drzewa. Prowadzi to do wniosku, że stan zagrożenia powodowany przez drzewo może co najwyżej stanowić uzasadnienie wniosku o wydanie zezwolenia na usunięcie takiego drzewa, lecz nie może usprawiedliwiać samowolnego działania osoby dokonującej wycięcia drzewa.

WAŻNE!

Organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów dokonuje oceny, czy stan zagrożenia faktycznie występuje, czy jest poważny i czy w związku z tym możliwe jest wydanie stosownego zezwolenia na jego usunięcie.

Zatem posiadacz nieruchomości nie ma uprawnień do samodzielnej oceny przyczyny i terminu usunię-

cia drzew lub krzewów. Za usuwanie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną – art. 88 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Z przepisu art. 88 ust. 1 pkt 2 ustawy jednoznacznie wynika obowiązek nałożenia kary administracyjnej, w przypadku usunięcia drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia, niezależnie od przyczyn samowolnego działania. Usunięcie drzew lub krzewów bez zezwolenia jest więc deliktem administracyjnym, działaniem niezgodnym z prawem, którego popełnienie zagrożone jest sankcją w postaci kary administracyjnej. [Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 stycznia 2010 r., sygn. akt II OSK 140/09].

Przypadki, w których usunięcie drzewa nie wymaga zezwolenia, wymienione są enumeratywnie w art. 83 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody. Jest to katalog zamknięty, stanowiący listę wyjątków od zasady wprowadzającej obowiązek uzyskania zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów. Kwestia stwarzania przez drzewo zagrożenia dla otoczenia nie może być traktowana jako „wyjątek o innym charakterze”, niż wskazane w powołanym przepisie. Jest to bowiem kwestia wymagająca fachowej oceny i w żadnym wypadku nieupoważniająca zainteresowanego podmiotu do samodzielnego usuwania drzewa.

Wprawdzie obowiązuje art. 86 ust. 1 pkt 4 ustawy, który stanowi, że nie pobiera się opłat za usunięcie drzew lub krzewów, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych lub funkcjonowaniu urzędzeń, jednak przepis ten nie daje żadnych podstaw do samowolnego usuwania takich drzew lub krzewów. Samowolne, bez odpowiedniego zezwolenia, usunięcie drzew, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych lub funkcjonowaniu urzędzeń, spotka się z nałożeniem kary administracyjnej, choć zgodnie z procedurą usunięcie takiego drzewa byłoby wolne od opłat.

Brak stanu wyższej konieczności

Zgodnie z orzecznictwem NSA usunięcie drzew, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych lub funkcjonowaniu urzędzeń nie może być kwalifikowane jako działanie w stanie wyższej konieczności. Uwzględnienie ewentualnej przesłanki negatywnej do zastosowania administracyjnej kary pieniężnej, w postaci stanu wyższej konieczności, jest uzależnione od tego, czy przesłanka ta została zawarta w normach materialnych, regulujących wymiarzenie tej kary.

Ustawa o ochronie przyrody nie zawiera przepisów o stanie wyższej konieczności, wyłączającym bezprawność deliktu administracyjnego, polegającego na usunięciu drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia. Nie można więc usprawiedliwić takiego bezprawnego działania stanem wyższej konieczności. Jak wyjaśnia NSA:

„Materialne prawo administracyjne nie ma przepisów ogólnych na wzór skodyfikowanych gałęzi prawa. Instytucja stanu wyższej konieczności będzie zatem tylko wtedy miała

znaczenie normatywne w sprawach administracyjnych, kiedy zostanie wprowadzona do regulacji szczegółowych – ustaw normujących poszczególne dziedziny materialnego prawa administracyjnego. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie zawiera przepisów o stanie wyższej konieczności, wyłączającym bezprawność deliktu administracyjnego, polegającego na usunięciu drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia. Nie można więc usprawiedliwić takiego bezprawnego działania stanem wyższej konieczności. Warto zaś zaakcentować, że w sytuacjach określonych przez skarżącego jako zagrażające bezpieczeństwu, ustawa ta wprost, w art. 86 ust. 1 pkt 4, zwalnia jedynie od pobrania opłaty za zezwolenie”. [Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 stycznia 2010 r., sygn. akt II OSK 140/09].

Drzewa obumarłe

Z art. 86 ust. 1 pkt 9 Ustawy o ochronie przyrody wynika, że drzewa obumarłe z punktu widzenia prawa nadal pozostają drzewami. U podstaw unormowania przewidującego wymiarzenie administracyjnej kary pieniężnej za usunięcie bez zezwolenia drzewa, bez rozróżnienia, czy usunięto drzewo żywe czy drzewo obumarłe, leży konieczność zapobieżenia nieodwracalnym skutkom działań posiadacza nieruchomości. Ocena, czy spełniona jest przesłanka określona w art. 86 ust. 1 pkt 4 i 9 Ustawy o ochronie przyrody zwalnająca od opłaty, należy do organu administracyjnego, a nie do posiadacza nieruchomości.

Z kolei przepis art. 83 ust. 6 ustawy zawiera zamknięty katalog drzew lub krzewów, których usunięcie nie wymaga uprzedniego uzyskania zezwolenia, a w katalogu tym nie zostały wymienione ani drzewa obumarłe, ani te, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia

w istniejących obiektach budowlanych. Tym samym zarówno usunięcie drzew obumarłych, jak i zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych wymaga uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 83 ust. 1 ustawy. [Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 stycznia 2010 r., sygn. II OSK 65/09].

Bez znaczenia stopień szkodliwości

Administracyjna kara pieniężna wymierzana jest w oderwaniu od stopnia szkodliwości dokonanego usunięcia i wartości przyrodniczej usuniętego suchego drzewa.

Za usuwanie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną – art. 88 ust. 1 pkt 2 ustawy. Z przepisu art. 88 ust. 1 pkt 2 ustawy jednoznacznie wynika obowiązek nałożenia kary administracyjnej, w przypadku usunięcia drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia. Usunięcie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia skutkuje obligatoryjnym wymiarzeniem kary administracyjnej, o której mowa w art. 88 ust. 1 pkt 2 ustawy, niezależnie od przyczyn samowolnego działania. Ustawa nie dopuszcza bowiem możliwości żadnego samowolnego działania posiadacza nieruchomości.

Kara a opłata za usunięcie drzewa

Usunięcie drzew lub krzewów bez zezwolenia jest deliktem administracyjnym, którego popełnienie zagrożone jest sankcją w postaci kary administracyjnej. Kara administracyjna, wymierzana na podstawie art. 88 ust. 1 pkt 2 ustawy, jest instytucją prawną odmienną od opłaty za usunięcie drzew, o jakiej mowa w art. 84 ust. 1 ustawy.

✓ **WAŻNE!**

Opłata za usunięcie drzew lub krzewów jest naliczana w przypadku wystąpienia przez posiadacza nieruchomości o wydanie stosownego zezwolenia, tj. w przypadku zgodnego z prawem (za zgodą właściwego organu) usunięcia drzew. Natomiast kara administracyjna jest wymierzana za działanie niezgodne z prawem – samowolne usunięcie drzew.

Z powyższych względów do kary administracyjnej za usunięcie drzew bez wymaganego zezwolenia nie znajduje zastosowania przepis art. 86 ust. 1 ustawy, enumeratywnie wyliczający w punktach 1-13 sytuacje, w których nie pobiera się opłat za usunięcie drzew.

Jak orzekł NSA w wyroku z dnia 19 stycznia 2010 r.:

„W szczególności w przypadku samowolnego usunięcia drzew nie znajdują zastosowania przepisy art. 86 ust. 1 pkt 4 i 9 ustawy. Przepisy te wyraźnie stanowią, iż nie pobiera się opłat za usunięcie drzew, które obumarły lub nie rokują szansy na przeżycie lub też zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych, z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości. Żaden zaś przepis ustawy nie przewiduje, a tym bardziej nie nakazuje stosowania przepisu art. 86 ust. 1 u.o.p. do kary administracyjnej wymierzonej w przypadku samowolnego usunięcia drzew. Przepisy art. 86 ust. 1 u.o.p. zwalniają od obowiązku uiszczenia opłaty, a nie z obowiązku poniesienia kary za samowolne działanie. Przepisy art. 86 ust. 1 pkt 4 i 9 ustawy zwalniają zatem od opłat za usunięcie drzew, które obumarły lub nie rokują szansy na przeżycie lub zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych i to z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości, lecz nie zwalniają z konieczności uzyskania zezwolenia na ich usunięcie. Z tych przyczyn kwestia stanu drzewa

(obumarcia czy stwarzanego przez nie niebezpieczeństwa) może mieć znaczenie przy naliczaniu opłaty za usunięcie drzewa (art. 84-86 u.o.p.), ale nie przy wymierzaniu kary administracyjnej (art. 88 u.o.p.)”. [Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 stycznia 2010 r., sygn. II OSK 65/09].

Kara obligatoryjna

Nie pobiera się opłat za usuwanie m.in. drzew, które obumarły lub nie rokują szans na przeżycie z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości, jednak z przepisu tego nie wynika, że usuwanie takich drzew bez zezwolenia nie jest deliktem administracyjnym i nie podlega pieniężnej karze administracyjnej. Zatem organy nie mają obowiązku powoływać np. biegłego dendrologa, ani prowadzić innych dowodów na okoliczność ustalenia stanu zdrowia i stwarzanego zagrożenia przez wycięte drzewo, skoro dla przyjęcia odpowiedzialności i nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za wycięcie drzew bez zezwolenia nie ma znaczenia, że były one obumarłe, nie rokowały szans na przeżycie czy zagrażały bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych.

Powołane przepisy prawa jak również inne przepisy Ustawy o ochronie przyrody nie przewidują możliwości odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za usunięcie drzewa z prywatnej nieruchomości bez wymaganego zezwolenia, a decyzja w tym przedmiocie ma charakter związany, wykluczający jakąkolwiek uznaniowość organu.

W świetle jednoznacznie brzmiącego przepisu wykluczone jest stosowanie analogii do innych przesłanek, co prawda zawartych w tej ustawie, regulujących jednak inne instytucje prawne, służące ochronie przyrody. Zatem okoliczność, że usunięte drzewo zagrażało bezpieczeństwu

ludzi lub mieniu w istniejących obiektach budowlanych czy też było obumarłe może i powinna mieć znaczenie jedynie w postępowaniu zmierzającym do wydania zezwolenia na jego usunięcie i ewentualnym zwolnieniu od opłaty na podstawie art. 86 ustawy. Stosując wykładnię celowościową tych przepisów należy stwierdzić, że gdyby wolą ustawodawcy było rozciągnięcie przesłanek tego zwolnienia na administracyjne kary pieniężne za usunięcie drzewa bez wymaganego prawem zezwolenia, wówczas przepisy regulujące tę karę zawierałyby stosowne odesłanie do tych przesłanek.

Ponieważ przepisy art. 88-89 ustawy, regulujące kwestię wymierzania administracyjnych kar pieniężnych za samowolne usunięcie drzewa, nie zawierają takiego odesłania, należy przyjąć, że kara ta ma charakter samoistny, niepowiązany zarówno z przesłankami wydania zezwolenia na usunięcie drzewa i ustalenia opłaty w tej sprawie, jak również z przesłankami stopnia szkodliwości dokonanego usunięcia i wartością przyrodniczą usuniętego suchego drzewa [Por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 stycznia 2010 r., sygn. II OSK 65/09].

✓ **WAŻNE!**

NSA wskazuje, że administracyjna kara pieniężna za usunięcie drzewa bez wymaganego zezwolenia nie ma charakteru odszkodowawczego. Jest to odpowiedzialność za delikt administracyjny, przy której wartość przyrodnicza usuwanego drzewa nie ma znaczenia.

Drzewo obumarłe jest dalej drzewem

NSA wskazuje ponadto, że nie ma podstaw do traktowania drzewa obumarłego, jako rzeczy niebędącej drzewem, a zatem w ogóle niepodlegającej regulacjom Ustawy o ochronie przyrody. NSA wskazał, że fak-

tycznie wątpliwości w tym zakresie pojawiły się pod rządami Ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r. Nr 99, poz. 1079 ze zm.), po nowelizacji dokonanej Ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu Ustawy – Prawo ochrony środowiska, Ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1085). W art. 47g Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 r., w okresie od 1 października 2001 r. do 30 czerwca 2004 r. nie było regulacji zwalniającej od opłaty za usunięcie drzewa obumarłego.

W obecnym stanie prawnym powrócono do rozwiązań zawartych uprzednio w art. 86d ust. 1 pkt 9 Ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 ze zm.). Z art. 86 ust. 1 pkt 9 Ustawy o ochronie przyrody wynika, że drzewa obumarłe z punktu widzenia prawa nadal pozostają drzewami.

Przypomnieć można, iż były w orzecznictwie artykułowane poglądy, że usunięcie obumarłego drzewa nie jest deliktem administracyjnym

(wyrok NSA z dnia 7 stycznia 1992 r., sygn. akt IV SA 1136/91, wyrok NSA z dnia 23 lipca 1998 r., sygn. akt II SA/Ka 1675/96, niepublikowany), ale były to orzeczenia odosobnione. Za takie są one uważane również w obecnym stanie prawnym. U podstaw unormowania przewidującego wymiar kary administracyjnej za usunięcie drzewa, bez rozróżnienia, czy usunięto drzewo żywe czy drzewo obumarłe, leży konieczność zapobieżenia nieodwracalnym skutkom działań posiadacza nieruchomości.

Ocena, czy spełniona jest przesłanka określona w art. 86 ust. 1 pkt 4 i 9 Ustawy o ochronie przyrody, zwalniająca od opłaty, należy do organu administracyjnego, a nie do posiadacza nieruchomości [Wyrok NSA z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt II OSK 1970/06].

„Nie tylko więc literalne brzmienie przepisów Rozdziału 4. ustawy o ochronie przyrody, ale również realizacja celu tej ustawy, jakim jest ochrona, a więc zachowanie składnika przyrody w postaci zadrzewień (art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 u.o.p.)

upoważnia do takiego odczytania art. 88 ust. 1 pkt 2 u.o.p., według którego administracyjna kara pieniężna jest wymierzana w oderwaniu od stopnia szkodliwości dokonanego usunięcia i wartości przyrodniczej usuniętego suchego drzewa. Instytucja administracyjnej kary pieniężnej za usunięcie drzewa bez wymaganego zezwolenia nie tylko nie narusza zasady ochrony środowiska sformułowanej w art. 5 Konstytucji, ale stanowi jej ustawową realizację”. [Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 stycznia 2010 r., sygn. II OSK 65/09]. ■

dr. Michał Kuliński
advokat

§ Podstawa prawna:

- Ustawa o ochronie przyrody (Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami).
- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 stycznia 2010 r., sygn. II OSK 65/09.
- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 stycznia 2010 r., sygn. akt II OSK 140/09.
- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 października 2009 r., sygn. akt II OSK 1630/08.

Porady prawne

Opłata eksploatacyjna za wody podziemne, które są kopalinami

Od 1 stycznia 2012 roku zacznie obowiązywać nowa Ustawa – Prawo geologiczne i górnicze, która reguluje, jakie wody podziemne można zaliczyć do kopaliny.

Nowa Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981) reguluje w szczególności zasady podejmowania i wykonywania działalności w zakresie geologii i górnictwa, podziemnego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, odpowiedzialności za szkody górnicze oraz opłat eksploatacyjnych.

Przepisy ustawy dostosowują polskie prawo do dyrektyw unijnych:

- Dyrektywy Rady 92/91/EWG z dnia 3 listopada 1992 r. dotyczącej minimalnych wymagań, mających na celu poprawę warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi.
- Dyrektywy Rady 92/104/EWG z dnia 3 grudnia 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników odkrywkowego i podziemnego przemysłu wydobywczego.
- Dyrektywy Parlamentu Europej-

- skiego i Rady 94/22/WE z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów.
- Dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów.
- Decyzji Rady 2003/33/WE z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiającej kryteria i procedury przyjęcia odpadów na składowiska.

Woda podziemna jako kopalina

Woda podziemna z mocy Ustawy – Prawo geologiczne i górnicze jest

kopalina jako woda lecznicza, termalna lub solanka, niezależnie od miejscowości, w jakiej występuje, jeżeli posiada cechy określone w art. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981).

✓ WAŻNE!

Kopalinami nie są wody, z wyjątkiem wód leczniczych, wód termalnych i solanek.

Woda lecznicza

Wodą leczniczą jest woda podziemna, która pod względem chemicznym i mikrobiologicznym nie jest zanieczyszczona, cechuje się naturalną zmiennością cech fizycznych i chemicznych, o zawartości:

- rozpuszczonych składników mineralnych stałych – nie mniej niż 1000 mg/dm³ lub
- jonu żelazawego – nie mniej niż 10 mg/dm³ (wody żelaziste), lub
- jonu fluorkowego – nie mniej niż 2 mg/dm³ (wody fluorkowe), lub
- jonu jodkowego – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody jodkowe), lub
- siarki dwuwartościowej – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody siarczkowe), lub
- kwasu metakrzemowego – nie mniej niż 70 mg/dm³ (wody krzemowe), lub
- radonu – nie mniej niż 74 Bq/dm³ (wody radonowe), lub
- dwutlenku węgla niezwiązanego – nie mniej niż 250 mg/dm³, z tym, że od 250 do 1000 mg/dm³ to wody kwasowęglowe, a powyżej 1000 mg/dm³ to szczawa.

Woda termalna i solanka

Wodą termalną jest woda podziemna, która na wypływie z ujęcia ma temperaturę nie mniejszą niż 20°C.

Solanką jest woda podziemna o zawartości rozpuszczonych składników mineralnych stałych, nie mniejszej niż 35 g/dm³. Wodami leczniczymi,

wodami termalnymi i solankami nie są wody pochodzące z odwadniania wyrobisk górniczych.

Zmiany w stosunku do obowiązującego prawa

Obowiązujące do końca 2011 r. stare Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947) odsyła do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych (Dz.U. z 2006 r. Nr 32, poz. 220, ze zm.) w sprawie zaliczania wód podziemnych do kopalin.

✓ WAŻNE!

W rozporządzeniu określone są cechy wód leczniczych, termalnych i solanek takie same, jak w nowej ustawie, z wyjątkiem szczawów, do których według rozporządzenia kwalifikuje się przy zawartości CO₂ od 1000 mg/dm³, a według ustawy – przy zawartości CO₂ powyżej 1000 mg/dm³.

Jednak rozporządzenie określa, że do wód leczniczych i solanek zalicza się wody o określonych w tym rozporządzeniu cechach, które występują w miejscowościach wymienionych w tym rozporządzeniu.

W związku z tym, że od 2012 r. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych (Dz.U. z 2006 r. Nr 32, poz. 220, ze zm.) nie będzie obowiązywać, to kopalinami będą też wody występujące w innych miejscowościach, jeżeli tylko będą posiadać cechy wyma-

gane dla wód leczniczych lub solanek i nie będą pochodzić z odwadniania wyrobisk górniczych.

Opląty

W nowej ustawie zrezygnowano z ramowych opłat eksploatacyjnych. Stawki opłat wynikają wprost z ustawy. Opłat nie uiszcza się, jeśli wysokość opłaty nie przekracza 300 złotych.

Wydłużono okres rozliczeniowy z tytułu opłat, który będzie wynosił 6 miesięcy (a nie jak dotychczas kwartał). Wpływy z opłat w 90 procentach stanowiąc będą dochody gminy, a w 10 procentach Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Opłata eksploatacyjna za wody lecznicze oraz opłata za pobór wód podziemnych przeznaczonych na potrzeby produkcji podlegają odrębnym systemom prawnym, zawierającym uwarunkowania, które ukształtowały ostateczny poziom tych opłat.

Poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie wód mineralnych i leczniczych, będących kopalinami, prowadzone jest na podstawie koncesji, zatem zastosowanie ma tu wyłącznie Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.).

✓ WAŻNE!

Jednocześnie wysokość stawki opłaty eksploatacyjnej za wydobywanie ww. kopalin określona została w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie stawek opłat eksploatacyjnych (Dz.U. Nr 232, poz. 1523) i obecnie wynosi 1,32 zł za m³.

Poziom tej opłaty został ukształtowany przy uwzględnieniu szczególnych walorów leczniczych tych wód, które wynikają z ich wysokiej mineralizacji, właściwości fizycznych, chemicznych oraz ograniczo-

nych zasobów występowania tych kopalin. Ponadto należy wziąć pod uwagę fakt, że większość przedsiębiorców posiadających koncesje na wydobywanie wód leczniczych wykorzystuje wody lecznicze głównie w celach balneologicznych i świadczy usługi skierowane w dużej mierze do starszych kuracjuszy, o znacznie ograniczonych zasobach finansowych.

Natomiast w przypadku korzystania z zasobów zwykłych wód podziemnych, niezaliczonych do kopalin, pobór ich do celów gospodarczych wymaga pozwolenia wodno-prawnego, wydawanego w trybie prze-

pisów Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.).

Jednocześnie na podstawie art. 273 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) za pobór wód podziemnych ponoszona jest opłata za korzystanie ze środowiska. Jednostkowa stawka tej opłaty została określona w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. Nr 196, poz. 1217) i obecnie wynosi 0,087 zł za m³.

Poziom tej stawki został skorelowany z innymi obowiązującymi stawkami opłat za pobór wód, co pozwoliło uwzględnić intencje ustawodawcy zawarte w art. 290 ust. 2 i 3 Ustawy – Prawo ochrony środowiska, czyli zapewnić szczególną ochronę zasobów wód podziemnych, przy jednoczesnym priorytetowym ich zachowaniu dla potrzeb zaopatrzenia ludności oraz tych gałęzi przemysłu, gdzie woda wchodzi w bezpośredni kontakt z produktami (sektor spożywczy i farmaceutyczny) lub podlega konfekcjonowaniu. ■

Anna Wojniak-Bieńko

Temat numeru

Fundusze europejskie w okresie programowania 2014-2020. Propozycje Komisji Europejskiej

W październiku 2011 r. Komisja Europejska przedstawiła propozycje nowego pakietu legislacyjnego dla polityki spójności, w skład którego weszły projekty rozporządzeń dotyczących zasad i zakresu funkcjonowania funduszy europejskich w nowym okresie programowania 2014-2020. Rozporządzenia określają m.in. główne obszary tematyczne dla przyszłych inwestycji realizowanych na obszarze ochrony środowiska.

Zgodnie z propozycją Komisji Europejskiej polityka spójności w latach 2014-2020 ma dysponować budżetem w wysokości 336 mld euro, z którego 162,6 mld euro otrzymają regiony słabiej rozwinięte, 39 mld euro tzw. regiony przejściowe, a 53,1 mld euro regiony rozwinięte. Ponadto 68,7 mld euro zostanie przeznaczony na Fundusz Spójności, a 11,7 mld euro będzie wspierać realizację programów współpracy terytorialnej.

Nowy pakiet legislacyjny dotyczący funduszy europejskich

Zaproponowany przez Komisję Euro-

pejską pakiet legislacyjny składa się z następujących projektów rozporządzeń:

- Rozporządzenie podstawowe, ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybołówstwa (EFRM).
- Rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).
- Rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).
- Rozporządzenie dotyczące Funduszu Spójności.
- Rozporządzenie dotyczące Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT).
- Rozporządzenie dotyczące Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (EUWT).

W konsekwencji przyjęcia powyższych rozporządzeń Komisja Europejska zawrze z każdym krajem UE

osobną umowę partnerską, w której sformułowane zostaną wszystkie zobowiązania tego kraju do realizacji europejskich celów i postanowień.

W stosunku do poprzednich okresów programowania procedury dystrybucji funduszy europejskich zostaną najprawdopodobniej uproszczone, skomputeryzowane i ujednolicone. Środki finansowe będą jednak wypłacane dopiero w momencie, kiedy organy krajowe wykażą, że są w stanie zapewnić efektywne wykorzystanie unijnych funduszy w oparciu o odpowiednie ramy strategiczne, regulacyjne i instytucjonalne.

Rozporządzenia dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Funduszu Spójności

Ogólne kierunki finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska zawarte są przede wszystkim w **Rozporządzeniu dotyczącym Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Rozporządzeniu dotyczącym Funduszu Spójności.**

EFRR ma na celu korygowanie głównych dysproporcji między regionami UE przez wspieranie rozwoju oraz dostosowania strukturalnego gospodarek regionalnych, a w tym przekształcania upadających regionów przemysłowych i regionów słabiej rozwiniętych.

✓ WAŻNE!

Podstawowym zadaniem Funduszu Spójności jest wsparcie integracji krajów o słabszej gospodarce na jednolitym rynku UE przez finansowanie kluczowych inwestycji w sieci transportowe oraz inicjatyw, mających zapewnić przestrzeganie norm ochrony środowiska.

Zarówno Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, jak i Fundusz Spójności w nowym okresie programowania 2014-2020 będą wspierały następujące priorytety inwestycyjne realizowane na obszarach:

1. Przejścia do gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach przez:

- wspieranie i promowanie wytwarzania i dystrybucji odnawialnych źródeł energii,
- promowanie efektywności energetycznej i korzystania z energii odnawialnej w małych i średnich przedsiębiorstwach,
- wspieranie efektywności energetycznej i korzystania z energii odnawialnej w infrastrukturze publicznej,
- opracowywanie i rozwijanie inteligentnych systemów dystrybucji niskiego napięcia,
- promowanie strategii niskoemisyjnych dla obszarów miejskich.

2. Ochrony środowiska i promowania efektywnego gospodarowania zasobami przez:

- zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze odpadów w celu spełnienia wymogów dorobku prawnego dotyczącego środowiska,

- zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze wodnym w celu spełnienia wymogów dorobku prawnego, dotyczącego środowiska,
- ochrona różnorodności biologicznej, ochrona gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu NATURA 2000 i zielonej infrastruktury,
- działania mające na celu poprawę stanu środowiska miejskiego, w tym rekultywacja terenów poprzemysłowych i redukcja zanieczyszczenia powietrza.

3. Wspierania dostosowania do zmian klimatu oraz zapobiegania ich ryzyku i zarządzania tym ryzykiem przez:

- wspieranie wyspecjalizowanych inwestycji, służących dostosowaniu do zmiany klimatu,
- promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretny rodzaj ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe oraz stworzenie systemów zarządzania klęskami żywiołowymi.

✓ UWAGA!

EFRR oraz Fundusz Spójności nie będą udzielały finansowej pomocy przeznaczonej na likwidację elektrowni jądrowych oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych w instalacjach objętych dyrektywą 2003/87/WE.

Rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)

Finansowe wsparcie dla inicjatyw prośrodowiskowych zaofiaruje również w nowym okresie programowania 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny (EFS), którego obszarem zainteresowania są przede wszystkim projekty dotyczące zatrudnienia, edukacji i szkoleń oraz zwalczania wykluczenia społecznego i ubóstwa.

W **Rozporządzeniu dotyczącym Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)** wyraźnie zaznaczono, że będzie on wspomagał proces przejścia do gospodarki niskoemisyjnej, odpornej na zmiany klimatu, zasobooszczędnej i sprzyjającej ochronie środowiska, przez reformę systemów kształcenia i szkolenia, a także dostosowanie i podnoszenie kwalifikacji pracowników i tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach związanych ze środowiskiem naturalnym i energią.

Podsumowanie

Publikacja projektów rozporządzeń na lata 2014-2020 rozpoczęła oficjalną debatę na temat przyszłości polityki spójności, która będzie się toczyła w kontekście unijnych negocjacji budżetowych, prowadzonych na podstawie propozycji Komisji Europejskiej zawartych w komunikacie w sprawie budżetu UE na lata 2014-2020 (opublikowanym 29 czerwca 2011 r.). Przedstawione przez Komisję wnioski będą kolejno omawiane w państwach członkowskich UE i w Parlamencie Europejskim.

Zgodnie z nowymi projektami rozporządzeń możemy spodziewać się jednak, że chociaż w nowym okresie programowania instrumenty finansowe pozostaną podobne do tych, jakie znamy z lat 2007-2013, to znacznej modyfikacji i uproszczeniu ulegną modele funduszy krajowych i regionalnych, które będą oparte o standardowe warunki funkcjonowania ustanowione przez Komisję Europejską (np. wspólne dla wszystkich programów zasady kwalifikowalności wydatków). Jednak o ostatecznym kształcie nowych programów operacyjnych 2014-2020 przekonamy się dopiero po zakończeniu negocjacji i oficjalnym zatwierdzeniu pakietu nowych rozporządzeń. Zgodnie z zapewnieniami Komisji Europejskiej ma to mieć miejsce już w 2013 roku. ■

Robert Barański

Podstawa prawna:

- Komunikat Komisji EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Bruksela, 3 marca 2010 r.
- Council recommendation of 12 July 2011 on the National Reform Programme 2011 of Poland and delivering a Council opinion on the updated Convergence Programme of Poland, 2011-2014 (2011/C 217/02).
- Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund, the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund covered by the Common

Strategic Framework and laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and repealing Regulation (EC) No 1083/2006, Bruksela, 6 października 2011 r.

- Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on specific provisions concerning the European Regional Development Fund and the Investment for growth and jobs goal and repealing Regulation (EC) No 1080/2006, Bruksela, 6 października 2011 r.
- Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the Cohesion Fund and repealing Council Regulation (EC) No 1084/2006, Bruksela, 6 października 2011 r.
- Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council

on the European Social Fund and repealing Regulation (EC) No 1081/2006, Bruksela, 6 października 2011 r.

- Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on specific provisions for the support from the European Regional Development Fund to the European territorial cooperation goal, Bruksela, 6 października 2011 r.
- Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 1082/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on a European grouping of territorial cooperation (EGTC) as regards the clarification, simplification and improvement of the establishment and implementation of such groupings, Bruksela, 6 października 2011 r.

Finanse**Fundusze europejskie – nabór wniosków w działaniu 2.2**

Ministerstwo Środowiska ogłosiło nabór wniosków o dofinansowanie projektów ze środków unijnych w ramach Priorytetu II POIiŚ – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, działanie 2.2 – Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich. W obecnej perspektywie finansowej jest to jedna z ostatnich szans na pozyskanie dofinansowania na projekty środowiskowe.

Ministerstwo Środowiska, jako Instytucja Pośrednicząca dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, ogłosiło nabór w trybie konkursowym wniosków o dofinansowanie z Funduszu Spójności projektów w ramach Priorytetu II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, działanie 2.2 – Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich (konkurs nr 7/POIiŚ/2.2/02/2011).

Wnioski można składać w terminie od 28 listopada 2011 do 16 stycznia 2012 r.

Projekty o szacowanej wartości powyżej 25 mln euro powinny być składane do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, a projekty o wartości niższej – do właściwego dla danego województwa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dofinansowanie mogą otrzymać wszystkie projekty wskazane dla działania 2.2 w punkcie 14. „Przykładowe rodzaje projektów” w Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, tj.:

1. Rekultywacja terenów powojennych oraz zdegradowanych przez przemysł i górnictwo (łącznie z działaniami udostępniającymi tereny do rekultywacji – usuwanie min, zanieczyszczeń ropopochodnych i chemicznych).
2. Projekty związane z zabezpieczeniem/stabilizacją osuwisk.
3. Modernizacja i budowa umocnień brzegowych.
4. Prace przygotowawcze dla projektów w ramach działania 2.2, umieszczonych na indykatywnej

liście projektów indywidualnych.

Uprawnionymi do składania wniosków są podmioty wskazane jako beneficjenci dla działania 2.2 w punkcie 17a „Typ beneficjentów” w Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, tj.:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- wojewodowie, PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne,
- urzędy morskie,
- wojsko – jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej oraz dla których jest on organem założycielskim lub organem nadzorczym,
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań wymienionych na liście indykatywnej.

WAŻNE!

Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach

konkursu wynosi 50 mln euro z Funduszu Spójności. Poziom współfinansowania projektów w ramach działania 2.2 ze środków Funduszu Spójności wynosi maksymalnie 85% wartości wydatków kwalifikowanych projektu.

Ogłoszony właśnie konkurs jest jedną z ostatnich możliwości pozyskania dofinansowania z środków europejskich w obecnym okresie programowania. Według danych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego od początku uruchomienia programów złożono blisko 200 tys. wniosków (poprawnych pod względem formalnym) na całkowitą kwotę dofinansowania (zarówno środki unijne, jak i środki krajowe) ponad 430 mld złotych. W tym samym okresie podpisano z beneficjentami 61 876 umów o dofinansowanie na kwotę 273,6 mld złotych wydatków kwalifikowalnych, w tym dofinansowanie w części UE 189,1 mld zło-

tych, co stanowi prawie 70 proc. alokacji na lata 2007-2013.

Większość pozostałych z alokacji 30% środków zostanie przeznaczona na dofinansowanie projektów dotychczas złożonych. W związku z tym w najbliższych latach będą ogłaszane nieliczne konkursy.

Zgodnie z aktualnym zestawieniem planowanych naborów wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (stan na 30 września 2011 r.) planowane są następujące konkursy:

- 1) Priorytet IV Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska, 4.1 Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego – III kwartał 2011.
- 2) Pomoc Techniczna w ramach POIiŚ (nabór RPD PT POIiŚ na 2012) – II połowa 2011.

Również w programach regionalnych konkursy będą nieliczne. Jedynie w dwóch województwach obecnie planowane są nabory projektów środowiskowych:

- 1) DOLNOŚLĄSKIE:
 - 4.3 Poprawa jakości powietrza – maj 2012
 - 4.7 Ochrona bioróżnorodności i edukacja ekologiczna – luty 2012
 - 5.1. Odnawialne źródła energii – maj 2012
- 2) LUBELSKIE:
 - Oś priorytetowa I: Przedsiębiorczość i innowacje

Działanie 1.4 Dotacje inwestycyjne w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska oraz w zakresie odnawialnych źródeł energii

- schemat A – 11.2011 – 01.2012,
- schemat B – 03.2012 – 05.2012.

Krzysztof Choromański

Finanse

Monetyzacja 300 mln uprawnień do emisji gazów cieplarnianych

Rozpoczęcie procesu monetyzacji 300 mln uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, zaplanowane jeszcze przed końcem 2011 r., zależy od przyjęcia przez Komisję Europejską poprawionego regulaminu rejestru europejskiego systemu handlu emisjami (EU ETS) i daty przekazania uprawnień Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu (EIB). Prowadzący monetyzację EIB rozpocznie sprzedaż uprawnień w ciągu miesiąca od ich otrzymania.

Umowa między UE a EIB uprawnia Europejski Bank Inwestycyjny do monetyzacji 300 mln uprawnień do emisji, pochodzących z rezerwy dla nowych instalacji (NER) europejskiego systemu handlu emisjami (ETS). Ze sprzedaży uprawnień będzie finansowana inicjatywa NER 300, program finansujący pro-

jekty demonstracyjne technologii wychwytywania dwutlenku węgla, składowania go pod ziemią oraz projekty innowacyjnych technologii z zakresu energii odnawialnej.

NER 300

Wyróżniono dwa etapy finansowania NER 300:

- I – sprzedaż 200 mln uprawnień. Monetyzacja tej transzy uprawnień musi się zakończyć w ciągu 10 miesięcy od dostarczenia ich do EIB, co oznacza sprzedaż ok. 20 mln uprawnień miesięcznie.
- II – sprzedaż pozostałych 100 mln uprawnień, co ma się zakończyć przed 2013 r., kiedy rozpocznie się trzeci okres rozliczeniowy EU ETS (lata 2013-2020).

UWAGA!

EIB, sprzedający uprawnienia, będzie też rozdzielat uzyskane ze sprzedaży pieniądze, które mają wystarczyć na pokrycie 50% kosztów kwalifikowanych wybranych projektów.

Sprzedaż 300 mln uprawnień do emisji, pochodzących z rezerwy dla nowych instalacji, będzie korzystać ze wszystkich kanałów (np. OTC, automatyczna sprzedaż przez systemy elektroniczne, aukcje) i zostanie zorganizowana w ciągu miesiąca od daty otrzymania uprawnień. EIB ma publikować na swoich stronach comiesięczne raporty na temat sprzedaży.

Główne założenia monetyzacji

EIB skorzysta z dostępnych bezpłatnych instrumentów. Głównym celem monetyzacji ma być zmini-

malizowanie jej wpływu na rynek europejskiego handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. EIB nie zakłada docelowej ceny dla monetyzowanych uprawnień, choć ostateczna cena sprzedaży nie powinna odbiegać znacząco od odpowiednich cen rynku wtórnego w czasie przeprowadzania monetyzacji.

Regulamin rejestru

Regulamin rejestru EU ETS, który ma być przyjęty przez UE, zakłada, że:

- umowa współpracy między EIB i EC zezwala na sprzedaż uprawnień do emisji zanim wspólny rejestr unijny zacznie w pełni działać, dlatego data rozpoczęcia monetyzacji nie zależy od daty rozpoczęcia działania wspólnego rejestru UE,
- przepisy w proponowanym regulaminie rejestru umożliwią wspólnocie europejskiej stworzenie 300 mln uprawnień do emisji i dostarczenie ich na konto otwarte dla EIB w aktualnym rejestrze,

- EIB pracuje razem z EC na rozwiązaniach technicznymi i wymaganiami koniecznymi, aby utworzyć rachunek rejestru. ■

WAŻNE!

Monetyzację podzielono na dwie transze (200 mln uprawnień i 100 mln uprawnień). Będzie ona odbywać się okresowo, przynajmniej raz na dwa tygodnie.

Małgorzata Nowak
Źródło: EIB.

Finanse

Procedura rozpatrywania wniosków o przekazanie środków na realizację zadań państwowych jednostek budżetowych od 2012 roku

Zgodnie z procedurą na 2012 r. państwowe jednostki budżetowe mogą składać w NFOŚiGW nowe wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej do 31 stycznia każdego roku poprzedzającego rok budżetowy, w którym rozpoczyna się dofinansowanie zadań. Zadanie musi jednak znaleźć się na jednej z list zadań zakwalifikowanych do dofinansowania. Państwowe jednostki budżetowe mogą składać wnioski do NFOŚiGW w trybie ciągłym lub innym, określonym przez program priorytetowy.

Składanie wniosków

NFOŚiGW warunkuje uzyskanie dofinansowania zadania, objętego wnioskiem od umieszczenia go na jednej z list zadań zakwalifikowanych do dofinansowania. Zadania trafiają na listy według kolejności składania kompletnych wniosków.

Dla nowych zadań, dla których wypłaty środków finansowych zaczynają się od 2012 r., kierownik państwowej jednostki budżetowej powinien złożyć wniosek do 15.04.2011 r.

Wnioski składane do 31.01.2012 r. będą mogły liczyć na dofinansowanie w 2013 r.

Dla umów, które zostały zawarte wcześniej i będą kontynuowane w 2012 r. do 15.04.11 kierownik państwowej jednostki budżetowej powinien złożyć wniosek uproszczony. Tego rodzaju wniosek powinien być składany co roku, do 31.01 każdego roku, poprzedzającego rok budżetowy, w którym będą następowały wypłaty środków finansowych w ramach zawartych umów realizowanych dłużej niż jeden rok.

UWAGA!

Wnioski składa się na formularzach, określonych dla poszczególnych programów priorytetowych. Linki do wniosków umieszczono na stronie <http://www.nfosigw.gov.pl/panstwo-we-jednostki-budzetowe/programy-priorytetowe/>.

Programy priorytetowe

- Do programów priorytetowych, w ramach których państwowe jednostki budżetowe mogą starać się o dofinansowanie z NFOŚiGW, należą:
- Edukacja ekologiczna

- Ochrona przyrody i krajobrazu
- Utrwalenie efektów ekologicznych w projektach przyrodniczych
- Współfinansowanie LIFE+
- Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków
- Wspieranie działalności monitoringu środowiska
- Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne. Część 3) Międzynarodowe przemieszczanie odpadów
- Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin
- Poznanie budowy geologicznej kraju oraz gospodarka zasobami złóż kopalin i wód podziemnych
- Wsparcie realizacji Polityki Ekologicznej Państwa przez Ministra Środowiska:
 - Część 1) Ekspertyzy i prace badawcze wskazane przez Ministra Środowiska
 - Część 2) Ekspertyzy i prace badawcze na rzecz gospodarki wodnej
 - Część 3) Zadania wynikające ze zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej
 - Część 4) Wspieranie systemu

ocen oddziaływania na środowisko i obszarów Natura 2000

- Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych – Część 5) w ramach programów Systemu Zielonych Inwestycji – GIS
- Realizacja przedsięwzięć finansowanych ze środków pochodzących z darowizny rządu Królestwa Szwecji

Ocena formalna i merytoryczna

Złożone wnioski są oceniane pod względem formalnym i merytorycznym. Oceną zajmuje się komórka ekologiczna, która sprawdza na początku, czy wniosek odpowiada formalnym kryteriom programu priorytetowego.

Jeśli ocena formalna przebiegła pozytywnie, wniosek jest rejestrowany w systemie informatycznym.

✓ **WAŻNE!**

W razie potrzeby do państwowej jednostki budżetowej jest kierowane pismo z informacją o konieczności uzupełnienia dokumentacji. Jeżeli w terminie, określonym w piśmie, brakujące dokumenty nie zostaną uzupełnione, wniosek jest odrzucany na skutek negatywnej oceny formalnej.

Zaakceptowany formalnie wniosek podlega ocenie merytorycznej, czyli ekologiczno-technicznej, określonej w programie priorytetowym. Postępowanie w przypadku braku kompletu wymaganej dokumentacji jest takie samo, jak w przypadku oceny formalnej. Wnioskodawca, który nie spełni warunku dostarczenia brakujących dokumentów, w wyznaczonym terminie musi się liczyć z odrzuceniem wniosku.

Wniosek zaakceptowany pod względem merytorycznym poddawany jest jeszcze ocenie pod kątem pomocy publicznej. Jeśli jest zgodny z zasa-

dami udzielania pomocy publicznej, przechodzi do następnego etapu.

Listy zadań

Projekty list zadań zakwalifikowanych do finansowania powstają przy uwzględnieniu zobowiązań i limitów, określonych w programach priorytetowych na dany rok budżetowy. Projekty przygotowuje się w podziale na dziedziny osobno dla każdego dysponenta.

✓ **UWAGA!**

Jeżeli suma kwot z wniosków umieszczonych w projekcie listy zadań zakwalifikowanych do dofinansowania przekroczy limit dostępnych środków, projektowana lista zostanie podzielona na dwie części: podstawową i rezerwową. Do części rezerwowej wchodzi wniosek, dla którego nie wystarczyło środków na pokrycie 100% wnioskowanej kwoty.

Projekty list zadań zakwalifikowanych do dofinansowania są zatwierdzane przez Zarząd NFOŚiGW do 10 kwietnia każdego roku, po czym przekazywane są do właściwych dysponentów części budżetowych razem z informacją o kwotach dostępnych środków przyznanym tym dysponentom. Dysponenci, do 30 kwietnia każdego roku poprzedzającego rok budżetowy, w którym zaczyna się dofinansowywanie zadań, zwracają NFOŚiGW zaakceptowane przez siebie projekty list zadań.

✓ **UWAGA!**

Zarząd NFOŚiGW może postanowić, że projekt listy zadań zakwalifikowanych do dofinansowania, uznaje się za listę zadań zakwalifikowanych do dofinansowania, z dniem wyrażenia zgody przez dysponenta części budżetowej na proponowaną przez NFOŚiGW jej treść.

Dopiero po wyrażeniu zgody przez dysponentów Departament Planowania i Sprawozdawczości NFOŚiGW przygotowuje zbiorczą informację

o kwotach środków planowanych na dofinansowanie zadań znajdujących się na listach, którą przekazuje ministrowi właściwemu ds. środowiska.

Negocjacje

Kolejnym etapem jest prowadzenie negocjacji przez komórkę ekologiczną w sprawie zakwalifikowanych zadań. Negocjacje mają na celu:

- aktualizację i uzgodnienie harmonogramu rzeczowo-finansowego, zakresu rzeczowego i efektu ekologicznego,
- ustalenie okresów wypłat,
- określenie sposobu udokumentowania uzyskania efektu ekologicznego, rzeczowego i ustalenie okresu trwałości oraz uznania zadania za zrealizowane,
- weryfikacja kompletności i prawidłowości złożonych dokumentów finansowych i formalno-prawnych, składanych przez państwową jednostkę budżetową,
- złożenie informacji o otrzymanej przez państwową jednostkę budżetową pomocy publicznej po złożeniu wniosku,
- uzgodnienie treści projektu umowy, która będzie zawarta.

✓ **WAŻNE!**

Jeśli państwowa jednostka budżetowa nie podejmie negocjacji w wyznaczonym terminie, oznacza to rezygnację z dofinansowania.

Aby projekt uchwały o dofinansowanie został skierowany do Zarządu, niezbędne jest ustalenie i podpisanie przez osoby biorące udział w negocjacjach, wszystkich warunków przekazania środków, w tym harmonogramu rzeczowo-finansowego oraz uzgodnienie treści projektu umowy. O udzieleniu dofinansowania decyduje Zarząd NFOŚiGW.

Treść umowy

W umowie o realizacji zadania, zawieranej z państwową jednostką budżetową, określa się w szczególności:

1. Obowiązki państwowych jednostek budżetowych w zakresie:
 - występowania z wnioskami o uruchomienie środków z rezerwy celowej oraz ich rozliczenia i wydatkowania,
 - składania sprawozdań z postępów realizacji zadań,
 - przekazywania dokumentów potwierdzających realizację zadań,
 - dokonania rozliczenia osiągnięcia efektów rzeczowych i ekologicznych oraz końcowego finansowego rozliczenia zadań.
2. Obowiązki Narodowego Funduszu w zakresie:
 - weryfikacji i akceptacji wniosków o uruchomienie środków z rezerwy celowej,
 - weryfikacji i akceptacji rozliczeń środków wydatkowanych przez państwowe jednostki budżetowe,
 - dokonywania kontroli realizacji zadań.

Realizacja umowy

Państwowa jednostka budżetowa składa trzy egzemplarze wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej (załącznik do umowy o realizację zadania) oraz dokumenty rozliczeniowe, dotyczące kwoty poprzednio pobranej zaliczki. Rozliczenie powinno zawierać zestaw doku-

mentów: faktur, rachunków i innych.

✓ UWAGA!

Jeśli zaliczka nie została rozliczona, NFOŚiGW pomniejsza o kwotę nierozliczonej zaliczki kolejne zaliczkowe dofinansowanie.

Po pozytywnej weryfikacji i akceptacji wniosku Departament Księgowości i Rozliczeń Narodowego Funduszu przekazuje środki na rachunek bieżący dochodów budżetowych ministra właściwego do spraw środowiska w wysokości wynikającej z zaakceptowanego wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej w terminie 5 dni od ich akceptacji.

Jednocześnie przekazywana jest informacja do ministra właściwego do spraw finansów publicznych i ministra właściwego do spraw środowiska o przekazaniu środków i zadaniach realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe w ramach tych środków.

Sprawozdanie i zakończenie umowy

Państwowa jednostka budżetowa przekazuje sprawozdanie końcowe lub częściowe z realizacji zadania za rok budżetowy po zakończeniu realizacji zadania lub do 15 stycznia roku następującego po roku budżetowym.

towym, w przypadku, gdy realizacja zadania nie kończy się w roku budżetowym, w którym przyznano jej dofinansowanie.

Aby umowa mogła być uznana za zakończoną, państwowa jednostka budżetowa musi złożyć w Kancelarii NFOŚiGW dokumenty potwierdzające wykonanie i odbiór zadania, zgodnie z warunkami umowy. Dokumenty są sprawdzane pod względem formalnym, zgodności z harmonogramem rzeczowo-finansowym i innymi warunkami umowy.

Państwowa jednostka budżetowa składa w NFOŚiGW także dokumenty, które potwierdzą osiągnięcie efektu ekologicznego. Po sprawdzeniu dokumentów pod względem formalnym i wykonania umowy, odpowiednie dokumenty potwierdzające wykonanie umowy trafiają do Departamentu Księgowości i Rozliczeń, który następnie wysyła pismo do państwowej jednostki budżetowej z informacją o uznaniu umowy za zakończoną.

✓ UWAGA!

Terminy składania wniosków mogą ulec zmianie, w przypadku konieczności zmiany terminów dotyczących tworzenia ustawy budżetowej w kolejnych latach. ■

Małgorzata Nowak

Finanse

Energetyczne wykorzystanie zasobów geotermalnych – nabór wniosków

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków w trybie konkursowym o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Energetyczne wykorzystanie zasobów geotermalnych”.

W ramach programu realizowane są przedsięwzięcia w zakresie badań środowiskowych związanych z po-

szukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych w celu wykorzystania tych wód do produkcji energii.

Kontynuacja przedsięwzięć może nastąpić w ramach programu dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji – Część 1).

Dofinansowanie

W konkursie „Energetyczne wykorzystanie zasobów geotermalnych” na rok 2011/2012 kwota środków przeznaczona na dofinansowanie przedsięwzięć wynosi 32 mln zł, z planem wypłat:

- w 2012 r. – 10 mln zł,
- w 2013 r. – 22 mln zł.

Warunki dofinansowania:

- przedsięwzięcie określone we wniosku o udzielenie dofinansowania nie zostało rozpoczęte przed dniem złożenia wniosku o udzielenie dofinansowania,
- wnioskodawca w montażu finansowym przedsięwzięcia przedstawianym we wniosku o koncesję przewidział, oprócz środków własnych, środki NFOSiGW lub inne źródła finansowania,
- w ciągu ostatnich trzech lat NFOSiGW nie wypowiedział wnioskodawcy umowy o dofinansowanie.

Koszty kwalifikowane

Do kosztów kwalifikowanych należą:

- przygotowanie terenu budowy, w tym dróg technologicznych,
- roboty budowlano-montażowe, w tym montaż urządzeń, instalacji, wyposażenia i sprzętu,
- wykonanie lub rekonstrukcje otworu wraz z pracami technologicznymi,
- transport i zagospodarowanie urobku,
- badania geologiczne i hydrogeologiczne, w tym badania geofizyczne, pompowania i badania laboratoryjne,
- usługi niezbędne do realizacji

przedsięwzięcia, w tym dozór i nadzór,

- roboty demontażowe i rozbiórkowe oraz rekultywacyjne terenu,
- wykonanie dokumentacji geologicznej lub hydrogeologicznej.

Termin i miejsce składania wniosków

Wnioski można składać od 1 grudnia 2011 r. do 31 stycznia 2012 r. bezpośrednio w kancelarii NFOŚiGW albo przesłać pocztą lub kurierem z dopiskiem: „Konkurs odwierty 2011/2012”.

Redakcja

Pytania i odpowiedzi

Od 1 stycznia wchodzi w życie znowelizowana Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Jakie opłaty będzie ponosić właściciel nieruchomości w związku z nowymi regulacjami?

W ujęciu Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach mamy do czynienia z trzema zasadniczymi rodzajami opłat:

1. Opłaty ustanowione w drodze umowy za świadczone usługi w zakresie odbioru odpadów; gminy ustalają obligatoryjne ich maksymalny poziom, stosując zróżnicowane stawki (ze względu na selektywną zbiórkę oraz gęstość zaludnienia na danym obszarze gminy i odległość od miejsca unieszkodliwiania odpadów komunalnych); są one ścią-

gane w trybie Ordynacji podatkowej.

2. Opłaty pobierane na podstawie decyzji wójta w sprawie przejęcia wykonania obowiązku pozbývania się odpadów z powodu braku umowy; o ich wysokości przesądza uchwała rady gminy w sprawie górnych stawek opłat; nie podlegają one zróżnicowaniu; *de facto* mają charakter sanacyjny i nie odzwierciedlają kosztów gminy; są ściągane w trybie Ordynacji podatkowej.

3. Tzw. podatek śmieciowy, czyli opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ściągane w trybie Ordynacji podatkowej.

Wszystkie trzy rodzaje opłat mają charakter administracyjno-prawny i trzeba uznać, że stanowią rodzaj daniny publicznej w rozumieniu art. 5 ust. 2 pkt 1 Ustawy z 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104, ze zm.).

Redakcja

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., al. Krakowska 271, 02-133 Warszawa
tel.: (+48 22) 559 36 00, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Anna Podgórska, podgorska@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: kwartalna 75 zł + 23% VAT, roczna 267 zł (11% taniej) + 23% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2011 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.